pro přímý průkaz agens, průkaz protilátek a biochemicko-hematologická vyšetření

Odběrová souprava:
komerční odběrová souprava pro srážlivou krev

a) Srážlivá žilní krev, sérum na izolační pokus, průkaz antigenů, PCR

Odběr:
Odebírá se nalačno injekční stříkačkou stříkačkou do komerční odběrové soupravy pro srážlivou krev, případně do sterilních skleněných zkumavek s gumovou zátkou v množství 3 až 5 ml. Nejsou vhodné polyetylénové zkumavky, kde nedochází k dostatečnému srážení krve. Lze použít i speciální odběrové soupravy.

Po odloučení krevního koláče (asi za 2 hod. při pokojové teplotě) zkumavky s krví uložit do chladničky při 2-8 °C. Transport do laboratoře při 2- 8 °C do 48 hod. Nemrazit! Do 6 hodin lze transportovat krev i při teplotě do 25 °C.

Do laboratoře lze také zaslat vzorek ve formě séra separovaného po centrifugaci. Sérum je nutno uchovávat při 4-8 °C a ihned transportovat do laboratoře do 12 hodin nebo zamrazit na -20 °C a transportovat v zamraženém stavu

b) Srážlivá žilní krev, sérum na vyšetření protilátek (nepřímý průkaz agens – sérologické vyšetření)

Pro případné posouzení dynamiky titru protilátek je nutné vyšetření alespoň dvou vzorků.

První vzorek (K-1) se odebírá ihned – v akutní fázi onemocnění.
Druhý vzorek (K-2) se odebírá zpravidla za 2 až 3 týdny po prvním odběru.

Poznámky:

- na vyšetření protilátek lze odebrat i likvor. Současně se doporučuje provést tentýž den i odběr krve na sérologické vyšetření pro možnost diagnostického porovnání hladin protilátek v séru a likvoru.

c) Odběr krve na vyšetření ECP

Odběr krve je třeba provádět zvlášť opatrně (hemolýza znehodnocuje výsledek), je důležité, aby zkumavka byla zcela naplněna. Srážlivou krev je nutné dopravit do laboratoře do 2 hodin po odběru, na žádance vyznačit datum a hodinu odběru. Během transportu by neměla příliš kolísat teplota (vhodná je přeprava v polystyrénovém obalu). Je možné zasílat zamražená séra: po odběru nechat vzorek krve stát při pokojové teplotě 2 hodiny, pak ihned zcentrifugovat při cca 3200 rpm (1000-1350 g) na běžné stolní centrifuze 10 minut při pokojové teplotě, oddělit sérum a zamrazit na teplotu -20°C nebo nižší. Tuto teplotu je nutné udržovat i při transportu séra do laboratoře.

d) Odběr krve na vyšetření komplementového systému

Srážlivou žilní krev je nutné odeslat do laboratoře tak, aby ji obdržela nejpozději do 4 hodin po odběru. K vyšetření je možné zaslat také sérum, které bylo získáno cca 2 hod. po odběru krve a následně zamražené na teplotu -20°C nebo nižší. Tuto teplotu je nutné udržovat i při transportu séra do laboratoře.

e) Srážlivá krev pro biochemická vyšetření

- před odběrem doporučujeme zvážit počet parametrů k vyšetření, a kromě správného typu odběrové soupravy, viz „Odběrové soupravy“, brát v potaz i množství vzorku potřebného k provedení všech analýz, viz „Pokyny pro odběr – množství vzorku pro biochemicko-hematologická vyšetření“
- doporučené pořadí odběrových zkumavek viz „Doporučené pořadí odběrů dle České hematologické společnosti“
- odběr nejlépe ráno nalačno, po 10-12 ti hodinách lačnění, pokud je pacient po jídle, uvést tuto informaci na žádanku
- pokud je to možné, upravit před odběrem medikaci, užívané léky uvést na žádance
- srážlivou krev nechat po odběru stát minimálně 20 min. pro úplné vysrážení
- pokud je skladován materiál do druhého dne, nutno provést separaci séra, a uschovat při 4-8°C Zárukou validních výsledků vyšetření je dodržení stabilitu analytů viz odkaz LP – „Vyšetření BCH“
- pro stanovení glukózy je doporučen odběr do zkumavky s antiglykolytickým činidlem
- ke stanovení kalémie u trombocytóz je vhodná plazma získaná odběrem krve do heparinátu lithného